

**Vstoupili do domu a spatřili dítě s jeho matkou Marií,
padli na zem a klaněli se mu. (Mt 2,11a)**

**Vstoupili do domu a spatřili dítě s jeho matkou Marií,
padli na zem a klaněli se mu. (Mt 2,11a)**

Slavnost Zjevení Páně cyklu C

Evangelium (Mt 2,1-12)

Když se Ježíš narodil v Betlémě v Judsku za času krále Heroda, přišli do Jeruzaléma mudrci od východu a ptali se: „Kde je ten narozený židovský král? Uviděli jsme jeho hvězdu na východě, a proto jsme se mu přišli poklonit.“

Když to uslyšel král Herodes, ulekl se a s ním celý Jeruzalém. Svolal všechny velekněze a učitele Zákona z lidu a vyptával se jich, kde se má Mesiáš narodit. Řekli mu: „V Betlémě v Judsku, neboť tak je psáno u proroka: ‘A ty, Betléme v judské zemi, nejsi vůbec nejmenší mezi judskými předními městy, protože z tebe vyjde vládce, který bude panovat mému izraelskému lidu.’“

Tehdy si Herodes tajně zavolal mudrce a zevrubně se jich vyptal na dobu, kdy se ta hvězda objevila, poslal je do Betléma a řekl: „Jděte a důkladně se na to dítě vyptejte. Až ho najdete, oznamte mi to, abych se mu i já přišel poklonit.“ Když krále vyslechli, vydali se na cestu. A hle – hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo dítě. Jakmile uviděli hvězdu, zaradovali se nevýslovnou radostí. Vstoupili do domu a spatřili dítě s jeho matkou Marií, padli na zem a klaněli se mu. Otevřeli své pokladnice a obětovali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. Ve snu dostali pokyn, aby se k Herodovi už nevraceli, proto se vrátili do své země jinou cestou.

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Když se Ježíš narodil v Betlémě v Judsku za času krále Heroda, přišli do Jeruzaléma mudrci od východu a ptali se: „Kde je ten narozený židovský král? Uviděli jsme jeho hvězdu na východě, a proto jsme se mu přišli poklonit.“ U Matouše nacházíme jen stručnou zmínku o Ježíšově narození. Betlém byl domovem Davidových předků, proto příběh navazuje na motiv „Syna Davidova“ z předchozí kapitoly. Pojmenování přicházejících mudrců, v originále „magoi“, označoval původně perskou kněžskou kastu. Zde se objevují jako „astronomové“, kteří v pohybech hvězd vidí ukazatele velkých událostí. Země jejich původu není známa; v úvahu přichází již zmíněná Persie, Babylon, Arábie či Syrská poušť.

Označení „židovský král“ mohlo pro Heroda samého naznačovat možnost konkurenta – Herodes byl Idumejec, tedy byl jeho judaismus považován některými za pochybný. Spolu s pověstnou krutostí, kterou Herodes projevoval i vůči členům vlastní rodiny, zakládá údaj pozadí pro pozdější událost vyvraždění chlapců v Betlémě.

Když to uslyšel král Herodes, ulekl se a s ním celý Jeruzalém. Svolal všechny velekněze a učitele Zákona z lidu a vyptával se jich, kde se má Mesiáš narodit. Řekli mu: „V Betlémě v Judsku, neboť tak je psáno u proroka: ‘A ty, Betléme v judské zemi, nejsi vůbec nejmenší mezi judskými předními městy, protože z tebe vyjde vládce, který bude panovat mému izraelskému lidu.’“ Jeruzalém je zde personifikován, jak tomu často ve Starém zákoně bývá, míněni jsou všichni obyvatelé. Herodes svolává „velekněze“, tedy zřejmě i velekněze bývalé a členy velekněžského rodu; zákoníci byli odborní znalci a vykladači Tóry, takže byli kompetentní odpovědět na otázku mudrců. Citát, který je zde použit jako odpověď, je kombinací upravené citace proroka Micheáše (5,1) a 2 Sam 5,2. V tomto znění má zdůraznit Mesiášův původ z Judy, vyjádření „nejsi vůbec nejmenší“ popírá bezvýznamnost Betléma jako města.

Tehdy si Herodes tajně zavolal mudrce a zevrubně se jich vyptal na dobu, kdy se ta hvězda objevila, poslal je do Betléma a řekl: „Jděte a důkladně se na to dítě vyptejte. Až ho najdete, oznamte mi to, abych se mu i já přišel poklonit.“ Když krále vyslechli, vydali se na cestu. Text naznačuje, že Herodes očekával, že mágové půjdou do Jeruzaléma a budou ho přímo informovat. Projevil touhu „poklonit se“ dítěti, což však bylo v protikladu s jeho skutečnými záměry, jež jsou odhaleny v Mt 2,16-18, a upřímnými úmysly mágů, kteří se chtěli pouze poklonit právě narozenému Mesiáši.

A hle – hvězda, kterou viděli na východě, šla před nimi, až se zastavila nad místem, kde bylo dítě. Jakmile uviděli hvězdu, zaradovali se nevýslovnou radostí. Vstoupili do domu a spatřili dítě s jeho matkou Marií, padli na zem a klaněli se mu. Nyní pohyb hvězdy označuje místo, kde se přesně dítě nalézá. Matouš předpokládá, že Maria a Josef bydleli v Betlémě v domě; zřejmě je míněna ta část domu, která sloužila pro zvířata, nevylučuje to tedy představu „stáje“ o které mluví Lukáš a která je často zpodobována v sakrálním umění. Mudrci se klanějí Ježíši, učiní tedy to, co měli od počátku v úmyslu a co Herodes pouze předstíral, že udělá.

Otevřeli své pokladnice a obětovali mu dary: zlato, kadidlo a myrhu. Představa tří mudrců se odvíjí od počtu jimi přinesených darů. Z možné narážky na žalm 72,10 („Králové Taršíše a ostrovů přinesou dary, daň odvedou králové Šeby a Seby“) vznikla představa, že to byli králové. Charakter darů odkazuje na Iz 60,6 („přijdou všichni ze Saby, ponesou zlato a kadidlo“). Tato místa spojují mudrce s Arábií či syrskou pouští.

SHRNUTÍ

Příběh mudrců poskytuje po rodokmenu další informace o Ježíšově identitě – odkazuje na Betlém spojovaný s mesiášským Davidovým rodem. Důležitější je však anticipace paradoxu Jeruzaléma, kdy blízcí Mesiáše nepřijímají, ale vzdálení se mu přicházejí poklonit. Událost rovněž svědčí o tom, že i příběh odmítnutí patří do plánu spásy ohlašovaného Písmem. Bůh spojuje všechny prvky dějin, i ty nejvíce odmítavé a negativní, do jediných dějin spásy.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

Dívali jste se někdy na hvězdy? I mudrci z východu se na ně dívali a dokázali z nich vyčíst, že se narodí Spasitel – Zachránce. On zachraňuje spoustu věcí, které lidi pokazí, když se nemají rádi. A hlavně zachraňuje všechny lidi od zlého, musí ale sami chtít. Na betlémskou hvězdu si můžeme vzpomenout, když uvidíme noční oblohu. A také se do Betléma vydat...

Starší:

Do Betléma přišli mudrci až z dalekého východu. Znamená to, že Ježíš se narodil pro všechny lidi – blízké i vzdálené. A že i ti, kteří Ježíše ještě neznají, v sobě mají schopnost ho najít a vydat se za ním. Tím kompasem a hvězdou může každému z nás být naše svědomí, ve kterém „slyšíme“ co je správné a co ne. Zkusme teď v tomto období více naslouchat jeho hlasu...

Zkusme si

Mladší / Starší

1. Hra „Najdi hvězdu“. Do prostoru se umístí bezpečně a na dosah hráčů 2x6 papírových hvězd, nebo stejný počet barevně odlišených sad, jako je hráčů. Hráči se rozdělí do družstev, první si zaváže oči a družstvo ho naviguje, aby poslepu našel vlastní hvězdy. Když nějakou najde, šátek sundá a hvězdu donese na předem určené místo. Předá šátek dalšímu a takto se hráči střídají v daném časovém limitu (kdo najde více hvězd) nebo do vyčerpání hvězd (pak rozhoduje čas).
2. Dokážete určit světové strany v místě, kde se právě nacházíte? Kde je tedy východ, kde vyšla hvězda? A jak jste při určování postupovali?
3. Víte, co znamenají dary, které mudrci donesli Ježíšovi, ve skutečnosti a symbolicky? Zkuste to někde zjistit (můžete si toto zkoumání i rozdělit). Jaké by mohly být dary mudrců, kdyby se příběh odehrával dnes?

Slavnost Zjevení Páně C
Mt 2,1-12

Slavnost Zjevení Páně C
Mt 2,1-12

Slavnost Zjevení Páně C
Mt 2,1-12

Slavnost Zjevení Páně C
Mt 2,1-12

Slavnost Zjevení Páně C
Mt 2,1-12

Slavnost Zjevení Páně C
Mt 2,1-12

Slavnost Zjevení Páně C
Mt 2,1-12

Slavnost Zjevení Páně C
Mt 2,1-12